

Notizblatt für kryptogamische Studien,

nebst Repertorium für kryptog. Literatur.

Inhalt: Repertorium: V. B. Wittrock, Dispositio Oedogoniacearum suecicarum. — Schles. Gesellschaft für vaterländ. Cultur. Botan. Sect. — Vittore Trevisan, Lichenotheca venata — Arbeiten über Sporenpflanzen aus dem XX. Bande (1870) der Abhandlungen der k. k. zool.-botan. Gesellschaft zu Wien. (Fortsetzung.)

V. B. Wittrock, Dispositio Oedogoniacearum suecicarum. (Separat-Abdruck aus den Verhandlungen der k. Akademie zu Stockholm. 1870.).

Oedogoniaceæ THURET.

I. OEDOGONIUM LINK.

Sect. 1. Species monoicæ.

A. *Oosporis globosis vel depresso-globosis.*

a. *Oogoniis poro laterali apertis.*

α. *Ogoniis globosis vel subglobosis.*

1. Oe. cryptoporum WITTR. mscr.

Oe. oogoniis singulis, subdepresso-globosis, poro mediano; oosporis oogonia complentibus; antheridiis 3—4-cellularibus. Crassitudo cellularum. veget. 9 μ , altitudo 4—5-plo major;

„	oogoniorum	25	„	„	26 μ ;
„	oosporarum	23	„	„	21 „
„	cellularum antheridii	8	„	„	7—10 „

2. Oe. curvum PRINGSH.

Oe. oogoniis 2—7 continuis (raro singulis), depresso-globosis, poro mediano; oosporis oogonia complentibus; antheridiis 3—pluricellularibus; parte fili superiore arcuata vel spiraliter contorta.

Crassit. cell. veget. 6—10 μ , altit. 2—4-plo major;

„	oogoniorum	23—25	„	„	20—24 μ ;
„	oosporarum	22—23	„	„	17—19 „
„	cell anther.	7—9	„	„	7—9 „

3. Oe. fragile WITTR. mscr.

Oe. oogoniis singulis, globosis, poro superius sito; oosporis oogonia complentibus; antheridiis 1—2-cellularibus.

Crassit. cell. veget. 12—17 μ , altit. 4—5-plo major;

„	oogoniorum	44—47	„	„	44—50 μ ;
„	oosporarum	41—44	„	„	39—42 „
„	cell. anther	12—15	„	„	10—12 „

4. *Oec. Zig-zag* CLEVE mscr.

Oe. oogoniis singulis, globosis, poro superius sito; oosporis oogonia complentibus; antheridiis unicellularibus; oogoniis antheridiisque atque cellulis vegetativis alternis; (parte fili antheridii fera, antheridiis apertis, flexuosa).

Crassit. cell. veget.	17—18 μ ,	altit.	2—4-plo major;
„ oogoniorum	51 „	„	54 μ ;
„ oosporarum	48 „	„	50 „
„ cell. anther	17 „	„	10—11 „

5. *Oe. Vaucherii* (LE CLERC) AL. BR.

Oe. oogoniis singulis, oviformi-globosis vel subglobosis, poro superius sito; oosporis globosis, oogonia non plane explentibus; antheridiis 2—4-cellularibus.

Crassit. cell. veget.	20—30 μ ,	altit.	2—4-plo major;
„ oogoniorum	40—55 „	„	45—63 μ ;
„ oosporarum	35—50 „	„	35—50 „
„ cell. anther	17—24 „	„	6—11 „

6. *Oe. curtum* WITTR. et LUNDELL mscr.

Oe. oogoniis 2—4 continuis, rarius singulis, oviformi-globosis, poro superius sito; oosporis oogonia complentibus; antheridiis 2—4-cellularibus, sæpe terminalibus.

Crassit. cell. veget.	12—16 μ ,	altit.	2—3-plo major;
„ oogoniorum	42—45 „	„	42—48 μ ;
„ oosporarum	39—41 „	„	38—45 „
„ cell. anther.	12 „	„	9—11 „

7. *Oe. cymatosporum* WITTR. et NORDSTEDT mscr.

Oe. oog. singulis (raro binis), subdepresso-globosis, ad-versus mitram sensim angustatis, poro paullo supra medium sito; oosporis depresso-globosis, membrana subtiliter undulata, oogonia non plane explentibus; antheridiis 1—4-cellularibus.

Crassit. cell. veget.	9—10 μ ,	altit.	5—6-plo major;
„ oogoniorum	29—34 „	„	31—36 μ ;
„ oosporarum	25—30 „	„	23—27 „
„ cell. anther	8—9 „	„	10—15 „

8. *Oe. piliferum* WITTR. mscr.

Oe. oogoniis singulis, subdepresso-globosis, in medio circumscissis, poro in circumscissione; oosporis depresso-globosis, oogonia complentibus; antheridiis 1—2-cellularibus; cellula terminali piliformi.

Crassit. cell. veget.	6—9 μ ,	altit.	3—7-plo major;
„ oogoniorum	24—25 „	„	22—23 μ ;
„ oosporarum	22—23 „	„	18—19 „
„ cell. anther.	6—7 „	„	8 „

9. *Oe. Areschougii* WITTR. mscr.; tab. I, fig. 1, 2.

Oe. oogoniis 2—6 continuis vel singulis, subdepresso-globosis, in medio circumscissis, poro in circumscissione; oosporis exacte globosis, oogonia non explentibus; antheridiis 2—3-cellularibus.

Crassit. cell. veget. 8—12 μ , altit. 4—6-plo major;

„ oogoniorum 38—39 „ „ 36—40 μ ;

„ oosporarum 22—24 „ „ 22—24 „

„ cell. anther. 10—11 „ „ 10—12 „

10. *Oe. punctato-striatum* DE BARY. var. *minor*.

Oe. oogoniis singulis, depresso-globosis, circumscissis, poro in circumscissione; oosporis forma eadem ac oogoniis, hæc fere explentibus; antheridiis 1—10-cellularibus; membrana cellularum vegetativarum punctulis densis spiraliter dispositis ornata.

Crassit. cell. veget. 9—13 μ , altit. 3—6-plo major;

„ oogoniorum 34—46 „ „ 28—42 μ ;

„ oosporarum 30—42 „ „ 26—36 „

„ cell. anther. 9—12 „ „ 3—5 „

β . *Oogoniis ellipsoideis, in medio processibus verticillatis instructis.*

11. *Oe. Itzigsohnii* DE BARY.

Oe. oogoniis singulis, ellipsoideis, processibus obtuse conicis instructis, infre medium circumscissis, poro in circumscissione, superne visis stellatis, 8—10-radiatis, incisuris inter radios profundis, acutatis; oosporis globosis, oogonia non explentibus; antheridiis 1—2-cellularibus.

Crassit. cell. veget. 8—10 μ , altit. 3—6-plo major;

„ oogoniorum 34—38 „ „ 32—40 μ ;

„ oosporarum 22—23 „ „ 22—23 „

„ cell. anther 8—9 „ „ 9—15 „

b. Oogoniis operculo terminali apertis.

12. *Oe. rostellatum* PRINGSH.

Oe. oogoniis singulis, oviformi-globosis, rima foecundationis angusta; oosporis globosis, oogonia non explentibus; antheridiis 2—3-cellularibus.

Crassit. cell. veget. 12—16 μ , altit. 2½—4½-plo major;

„ oogoniorum 37—45 „ „ 42—50 μ ;

„ oosporarum 33—41 „ „ 34—42 „

„ cell. anther 9—12 „ „ 7—11 „

B. Oosporis ellipsoideis vel oviformibus.

a. Oogoniis poro laterali apertis.

13. *Oe. paludosum* (HASS.) WITTR.

Oe. oogoniis singulis, ellipsoideis, poro superius sito; oosporis eadem forma ac oogoniis, hæc non plane explentibus; antheridiis 3—8-cellularibus.

Crassit. cell. veget.	15—19 μ , altit.	4—5-plo major;
„ oogoniorum	39—42 „ „	66—72 μ ;
„ oosporarum	36—39 „ „	55—60 „
„ cell. anther.	14—16 „ „	6—12 „
14. <i>Oe. upsaliense</i> WITTR. mscr.		

Oe. oogoniis singulis, oviformibus vel subellipsoideis, poro superius sito; oosporis oogonia complentibus; antheridiis 1—2-cellularibus.

Crassit. cell. veget.	15—20 μ , altit.	5—7-plo major;
„ oogoniorum	45—50 „ „	70—100 μ ;
„ oosporarum	42—47 „ „	60—75 „
„ cell. anther.	16—18 „ „	7—10 „

b. Oogoniis operculo terminali apertis.

15. *Oe. pachydernum* WITTR. & LUNDELL.

Oe. oogoniis singulis, ellipsoideis, membrana post fecundationem valde incrassata, rima fecundationis mediocri; oosporis eadem forma ac oogoniis, hæc non plane explentibus; antheridiis 1—2-cellularibus; cellula terminali apiculata.

Crassit. cell. veget.	21—27 μ , altit.	1½—2½-plo major;
„ oogoniorum	50—70 „ „	75—100 μ ;
„ oosporarum	40—60 „ „	50—80 „
„ cell. anther.	18—21 „ „	10—12 „

Sect. 2. *Species gynandræ.*

Subsect. 1. *Membrana oosporarum cum membrana oogoniorum coalita.*

16. *Oe. acrosporum* DE BARY.

Oe. oogonio solitario, terminali, ellipsoideo; oospora oogonium plane complenti, membrana in latere interiore longitudinaliter costata; cellula suffultoria subtumida; plantulis masculis curvatis, in cellula suffultoria sedentibus, stipitatis, antheridio exteriori, 2—3-cellulari (cellula infima antheridii longissima).

Crassit. cell. veget.	10—13 μ , altit.	3—7-plo major;
„ „ suffult.	17—18 „ „	3-plo „
„ oogonii	33—35 „ „	50—52 μ .

Subsect. 2. *Membrana oosporarum a membrana oogoniorum discreta.*

A. Oosporis globosis vel depresso-globosis.

a. Oogoniis poro laterali apertis.

α. Oosporis lævibus.

αα. Plantulis masculis unicellularibus.

17. *Oe. decipiens* WITTR. mscr.

Oe. oogoniis singulis vel 2—3 continuis, depresso-globosis, in medio circumscissis, poro in circumscissione;

oosporis subdepresso-globosis, oogonia non plane explentibus; plantulis masculis oviformibus, in oogoniis sedentibus.

Crassit. cell. veget. 10—12 μ , altit. 3—5-plo major;

„ oogoniorum 32—38 „ „ 30—39 μ ;

„ oosporarum 29—33 „ „ 25—28 „

$\beta\beta$. *Plantulis maculis bi-pluricellularibus*.

18. *Oe. Braunii* KÜTZ.

Oe. oogoniis singulis, globoso-ellipsoideis, poro mediano; oosporis globosis, oogonia non plane explentibus; plantulis masculis paullulum curvatis, prope oogonia sæpissime in cellulis suffultoriis sedentibus, stipitatis, antheridio exteriori unicellulari.

Crassit. cell. veget. 13—15 μ , altit. 2—4-plo major;

„ oogoniorum 30—33 „ „ 33—36 μ ;

„ oosporarum 27—29 „ „ 27—29 „

19. *Oe. flavescens* (HASS.) WITTR.

Oe. oogoniis singulis, oviformi-globosis (interdum subhexagono-globosis), poro paullo supra medium sito; oosporis globosis, oogonia non plane explentibus (interdum subhexagono-globosis, oogonia complentibus); plantulis masculis paullulum curvatis, in cellulis suffultoriis sedentibus, stipitatis, antheridio exteriori, uni- (vel bi?) cellulari.

Crassit. cell. veget. 18—20 μ , altit. 4½—6-plo major;

„ oogoniorum 49—52 „ „ 51—60 μ ;

„ oosporarum 45—49 „ „ 45—49 „

20. *Oe. irregulare* WITTR. mscr.

Oe. oogoniis singulis, globosis, poro superius sito; oosporis oogonia complentibus; plantulis masculis rectis, prope oogonia vel in his sedentibus, stipitatis, antheridio exteriori, 2—4-cellulari.

Crassit. cell. veget. 16—20 μ , altit. 2½—4-plo major;

„ oogoniorum 37—42 „ „ 36—43 μ ;

„ oosporarum 36—40 „ „ 34—38 „

β . *Oosporis echinatis*.

21. *Oe. hispidum* NNORDST. mscr.

Oe. oogoniis singulis, sæpe terminalibus, ellipsoideo-globosis, poro inferius sito; oosporis oogonia non plane explentibus, globosis, echinis subuliformibus; plantulis masculis paullulum curvatis, in cellulis suffultoriis sedentibus, stipitatis, antheridio exteriori, unicellulari.

Crassit. cell. veget. 9—13 μ , altit. 3½—5-plo major;

„ oogoniorum 36—42 „ „ 45—52 μ ;

„ oospor.(c.echin.) 34—39 „ „ 36—40 „ longit.

22. *Oe. Cleveanum* WITTR. mscr.

Oe. oogoniis singulis, subglobosis, poro inferius sito; oosporis oogonia complentibus, globosis, echinis conicis

paullum acutis; plantulis masculis paullulum curvatis, in cellulis suffultoriis sedentibus, stipitatis, antheridio exteriori, uni-(vel bi?) cellulari.

Crassit. cell. veget. 18—25 μ , altit. 3—7-plo major;
 „ oogoniorum 52—60 „ „ 60—63 μ ;
 „ oospor. (c. echin.) 49—57 „ „ 51—50 „ longit.

23. *Oe. echinospermum* AL. BR.

Oe. oogoniis singulis, ellipsoideo-globosis vel subglobosis, poro mediano; oosporis oogonia fere complentibus, globosis, echinis subuliformibus; plantulis masculis paullulum curvatis, in cellulis suffultoriis sedentibus, stipitatis, antheridio exteriori, unicellulari.

Crassit. cell. veget. 18—28 μ , altit. 2 $\frac{1}{2}$ —4 $\frac{1}{2}$ -plo major;
 „ oogoniorum 40—50 „ „ 42—57 μ ;
 „ oospor. (c. echin.) 38—47 „ „ 38—49 „ longit.
 echin. 3 „

24. *Oe. stellatum* WITTR. msr.

Oe. oogoniis singulis vel binis, oviformi-globosis, poro superius sito; oosporis oogonia fere explentibus, globosis, echinis conicis acutis; plantulis masculis rectis, in cellulis suffultoriis sedentibus, stipitatis, antheridio bicellulari.

Crassit. cell. veget. 16—22 μ , altit. 3—5-plo major;
 „ oogoniorum 51—57 „ „ 58—70 μ ;
 „ oospor. (c. echin.) 50—55 „ „ 50—56 „ longit.
 echin. 4 $\frac{1}{2}$ „

b. Oogoniis operculo terminali apertis.

25. *Oe. propinquum* WITTR. msr.

Oe. oogoniis singulis vel binis, globosis vel oviformi-globosis, rima foecundationis angustissima; oosporis globosis, oogonia fere complentibus; plantulis masculis subrectis, prope oogonia vel in his sedentibus, stipitatis, antheridio exteriori, unicellulari.

Crassit. cell. veget. 11—13 μ , altit. 2—4-plo major;
 „ oogoniorum 33—36 „ „ 39—45 μ ,
 „ oosporarum 30—31 „ „ 30—31 „

26. *Oe. macrandrum* WITTR. msr. tab. I, fig. 3 - 5.

Oe. oogoniis singulis, oviformibus vel globoso-oviformibus, rima foecundationis angustissima; oosporis globosis vel oviformi-globosis, oogonia non plane explentibus; plantulis masculis valde curvatis, in oogoniis sedentibus, stipitatis (stipite saepe 2—3-cellulari), antheridio pluri- (ad 7-) cellulari.

Crassit. cell. veget. 15—16 μ , altit. 3—5-plo major;
 „ oogoniorum 39—40 „ „ 45—54 μ ;
 „ oosporarum 32—34 „ „ 33—39 „

(Schluss folgt.)

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Hedwigia](#)

Jahr/Year: 1871

Band/Volume: [10_1871](#)

Autor(en)/Author(s): Wittrock Veit Brecher

Artikel/Article: [V. B. Wittroek, Dispositio Oedogoniacearum suecicarum 113-118](#)